

og elektromagnetisk stråling. Efter miljøbeskyttelsesloven kan der meddeles påbud om forebyggelse og undersøgelse af forurening på grundlag af et (tilsvarende) ubetinget ansvar, men påbud om afhjælpning af forureningen kan i dag alene meddeles, hvor forureningen er ulovlig og skyldes den ansvarliges fejl eller forsømmelser. Vurderingen af »skyld« i forbindelse med erhvervsmæssige aktiviteter er meget streng i retspraksis.

Forslaget indebærer dermed en skærpelse af det eksisterende ansvarsgrundlag for meddelelse af påbud efter miljøbeskyttelsesloven om afhjælpning af forurening som følge af alle erhvervsmæssige aktiviteter. I praksis er størstedelen af de skader som forårsages af forurening i dag omfattet af jordforureningsloven og dermed kan eventuelle påbud om foranstaltninger over for skaden meddeles på grundlag af det ubetingede forurenersansvar efter denne lov. Det vurderes derfor, at den reelle betydning af den foreslåede skærpelse vil være lille i praksis.

Direktivets krav til afhjælpning af forurening vil dog kun gælde for de skader, der er miljøskader i henhold til miljøskadeloven, hvilket er i overensstemmelse med direktivet. Der henvises til punkterne 1.2.3. og 2.4. i de almindelige bemærkninger til miljøskadeloven og bemærkningerne til §§ 7-11 og § 22, stk. 1 i miljøskadeloven.

I havmiljøloven indføres det ubetingede offentligretlige ansvar for udledninger, der medfører en miljøskade eller en overhængende fare for en sådan skade i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets bilag III, det vil sige kun for de aktiviteter/udledninger, som er omfattet af bilag III. I overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1, litra b), fastlægges et skyldbaseret ansvar for af andre erhvervsmæssige aktiviteter end dem, der er omfattet af bilag III. Der er tale om andre påvirkninger, f.eks. støj, vibrationer, invasive arter (medmindre disse kan kategoriseres som farligt/forurenende gods) og luftformige emissioner, der ikke påvirker havet. Dette ansvar gælder kun for en miljøskade forårsaget på beskyttede arter og naturtyper. Det eksisterende ejeransvar efter § 44 opretholdes i det omfang, den ansvarlige efter direktivet ikke kan findes eller ikke har betalingsevne. Det ansvar ejeren ifalder efter § 44, svarer til det eksisterende ansvar omfanget af ansvaret efter § 44 ændres ikke.

I vandforsyningsloven indføres der i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets artikel 3, stk. 1, litra a) sammenholdt med bilag III, punkt 6 om vandindvinding og vandopstemning et ubetinget offentligretligt ansvar for den ansvarlige.

Der indføres i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1, litra a) sammenholdt med bilag III, pkt. 10 og 11, et ubetinget offentligretligt ansvar for fremstilling, håndtering og anvendelse m.v. af GMO'er efter lov om miljø og genteknologi.

Der gennemføres et ansvar på naturområdet (naturbeskyttelsesloven, skovloven, jagt- og vildtforvaltningsloven, Tøndermarskloven, vandløbsloven og råstofloven), for en miljøskade eller overhængende fare for miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, der skyldes uforsvarlig adfærd i forbindelse med de erhvervsmæssige aktiviteter, som ikke er omfattet af bilag III og ikke er forurenende. Som eksempler kan nævnes (for hård) skovning, (for hård) oprensning af vandløb, fiskeri med eksempelvis ulovlige fiskeredskaber, der skader beskyttede arter eller naturbeskyttelsesområder og redeplyndring.

Efter forslaget opretholdes det eksisterende ansvar for grundejer og -bruger efter lovgivningen på naturområdet. Dette ansvar er i visse sammenhænge mere vidtgående end ansvaret efter direktivet, da ejeren/brugeren af grunden ikke nødvendigvis er identisk med skadevolder. Grundejeransvaret opretholdes i de situationer, hvor skadevolder ikke kan identificeres eller ikke har betalingsevne. For så vidt angår manglende betalingsevne hos skadevolder er praksis i dag dog, at der kun gives påbud til den aktuelle grundejer, hvis den insolvente skadevolder er enten tidligere ejer eller tidligere bruger af ejendommen og har anrettet skaden i sin tid som ejer/bruger. Dette subsidiære ansvar for en miljøskade vil alene indebære pligt til genopretning efter de nugældende regler. Det vil sige, at der i disse tilfælde ikke vil blive stillet krav om afhjælpning efter direktivets regler, fx om kompenserende foranstaltninger

2.1.3. Gennemførelse af direktivets undtagelser

Direktivets bestemmelser om, at reglerne ikke finder anvendelse på nuklear/radioaktiv stråling, og en række internationale konventioner under FN's Søfartsorganisation (IMO), forudsat disse er trådt i kraft internationalt og i det pågældende medlemsland, gennemføres.

Direktivets regler om, at det heller ikke finder anvendelse på diffus forurening, krig, borgerlige uroligheder, naturbegivenheder af usædvanlig, uundgåelig og uafværgelig karakter art, og aktiviteter, der hovedsageligt tjener det nationale forsvar eller den internationale sikkerhed, gennemføres ligeledes.

Disse undtagelser er fastlagt i miljøskadeloven. Der henvises til bemærkningerne til § 4 i miljøskadeloven.